

College van Toezicht collectieve beheersorganisaties
Auteurs- en naburige rechten

Bezoek- en postadres:
Krom Boomsloot 22-II
1011 GW Amsterdam

Besluit op verzoek om instemming

Contactpersoon	mr. E.A. Verwey
E-mail	info@cvta.nl
Telefoon	020 30 30 261
Datum	2 december 2024
Ons kenmerk	2024536u
Bijlage(n)	
Betreft	instemmingsverzoek d.d. 17 oktober 2024

Inleiding

Op 17 oktober 2024 heeft Stichting Reprorecht (verder: Reprorecht) het College van Toezicht Auteursrechten (verder: CvTA of College) verzocht instemming te verlenen aan haar besluit tot wijziging van haar algemene voorwaarden voor zakelijk gebruik, getiteld "Reprorecht Gebruiksvoorwaarden Zakelijk" (verder: de Gebruiksvoorwaarden).

Ingevolge artikel 3 lid 1 sub b, van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs - en naburige rechten (verder: Wet toezicht cbo's) heeft een besluit tot vaststelling of wijziging van reglementen of algemene voorwaarden betreffende de uitoefening en handhaving van auteursrechten of naburige rechten de voorafgaande schriftelijke instemming van het College.

Reprorecht heeft haar verzoek op 31 oktober 2024 op het kantoor van het CvTA nader toegelicht aan het CvTA.

Hieronder worden de voorlegde wijzigingen en toelichting van Reprorecht samengevat uiteengezet. Daaronder volgen het beoordelingskader, de beoordeling en het besluit van het College.

Toelichting Reprorecht en wijzigingen

Uit de toelichting volgt dat Reprorecht, ingevolge het wettelijke en exclusieve mandaat ex artikel 16h Auteurswet, de “reprorechtvergoeding” int bij gebruikers zoals bedrijven, instellingen en het onderwijs, voor het fysiek kopiëren van auteursrechtelijk beschermd materiaal.

Daarnaast hebben een aantal cbo's Reprorecht sinds 2013 (vrijwillig) gemandateerd ten aanzien van bepaalde vormen van digitaal gebruik van door deze cbo's vertegenwoordigde auteursrechtelijk beschermde werken. Deze cbo's zijn: Pictoright namens beeldmakers, Lira namens tekstauteurs, PRO namens uitgevers en FEMU namens de makers en uitgevers van bladmuziek en songteksten (verder gezamenlijk: de Mandaatpartners).

Reprorecht licht toe dat zij met de Mandaatpartners (en de Mediafederatie) in 2019 afspraken heeft vastgelegd over o.a. het (digitale) gebruik in haar “Hoofdlijnenakkoord I”, dat ziet op de inning en verdeling tot 2024 en meer recent het “Hoofdlijnenakkoord II”, dat ziet op de inning 2024-2028 en verdeling 2024-2029. Reprorecht licht tevens toe dat zij op grond van deze akkoorden vanuit één loket regelingen kan treffen met gebruikers. De afspraken uit deze akkoorden werken door in de licentie en bijbehorende (thans voorliggende) algemene voorwaarden die Reprorecht hanteert voor gebruikers.

Uit de toelichting van Reprorecht volgt dat zij regelmatig onderzoek doet naar het (digitale) informatiegebruik (van beschermde werken) door gebruikers. Uit het onderzoek in 2022 bleek volgens Reprorecht - anders dan voorheen - dat (medewerkers van) bedrijven meer presentaties geven aan collega's en externen, en dat daarbij ook “niet-uitgegeven werken” worden gebruikt.

Niet-uitgegeven werken zijn volgens Reprorecht auteursrechtelijk beschermde losse teksten, losse afbeeldingen en losse bladmuziek/songteksten van professionele makers, al dan niet afkomstig van het internet, die niet behoren tot een “uitgegeven werk”. Dit soort repertoire valt nu niet onder de huidige Reprorecht-voorwaarden, maar Reprorecht wil gebruikers wel dit repertoire aanbieden.

In de voorliggende (gewijzigde) Gebruiksvoorwaarden biedt Reprorecht daarom een licentie aan gebruikers voor “Uitgegeven werken”¹ en “Niet-uitgegeven werken”. Niet-uitgegeven werken zijn volgens Reprorecht - kortgezegd - auteursrechtelijk beschermde losse teksten, losse afbeeldingen en losse bladmuziek², gemaakt door “professionele makers”.

¹ In de Gebruiksvoorwaarden gedefinieerd als: werken die zijn uitgegeven door „in Nederland gevestigde uitgevers, vertegenwoordigd door PRO en FEMU; ofwel zijn uitgegeven door in het buitenland gevestigde uitgevers uitsluitend voor zover Reprorecht daarvoor representatieovereenkomsten met (buitenlandse) partnerorganisaties heeft gesloten.

² Deze zijn gedefinieerd in artikel 2 c. Gebruiksvoorwaarden:

In de Gebruiksvoorwaarden heeft Reprorecht ook de toegestane vormen van gebruik uitgebreid. Gebruikers krijgen - samengevat - de mogelijkheid door Reprorecht vertegenwoordigde werken te kunnen opnemen in “samengestelde documenten, zoals presentaties van (delen van) uitgaven en van niet-uitgegeven werken” en tevens deze documenten te kunnen “vertonen aan collega’s en/of aan een beperkt aantal externe relaties”. Dit is onder de thans geldende voorwaarden niet mogelijk.

De overige gebruiksvormen, zoals die in de huidige voorwaarden reeds zijn opgenomen, blijven volgens Reprorecht ongewijzigd. Reprorecht licht toe dat zij de toegestane gebruiksvormen (en praktische uitwerking daarvan) verder zal toelichten op haar website. Reprorecht zal daarbij ook verwijzen naar de (vrijwillige) mandaten van de Mandaatpartners.

Uit de toelichting van Reprorecht volgt verder dat de bijbehorende tarieven thans (nog) niet zullen worden aangepast en dat het bestuur van Reprorecht “uiterlijk eind 2026 de verdeelsleutel(s) en de verdeelmatrix voor de verdelingen 2027 t/m 2029 (inning 2026 t/m 2028) zal vaststellen waarbij, zoveel als mogelijk gebaseerd op objectieve gegevens zoals onderzoek, alle toegestane vormen van gebruik van zowel uitgegeven als niet-uitgegeven werken worden betrokken”.

Voorts licht Reprorecht toe dat zij in 2025 of 2026 “vervolgonderzoek” naar het gebruik zal doen, en dat zij de Mandaatpartners jaarlijks zal uitnodigen “om de voortgang van de uitvoering en (markt)ontwikkelingen te bespreken. De Mandaatpartners zullen [volgens Reprorecht] worden uitgenodigd om ook zelf onderwerpen in te brengen”.

Overleg belanghebbenden

Reprorecht licht toe dat de Gebruiksvoorwaarden door de Mandaatpartners van commentaar zijn voorzien en met hen zijn besproken. Uit de toelichting van Reprorecht volgt dat zij gedurende 2023 en 2024 acht keer met de directeuren (van de Mandaatpartners, naar het College begrijpt) heeft overlegd, waarbij de “focus in 2023 vooral lag op nadere analyse van de onderzoeksresultaten”. Dit

„- Losse teksten: teksten die niet behoren tot een Uitgegeven werk, al dan niet afkomstig zijn van het internet, anders dan een werk als bedoeld in artikel 7 of 8 Auteurswet, gemaakt door een auteur in zijn hoedanigheid van professionele tekstmaker ten aanzien van wie Lira aan Reprorecht een mandaat of vrijwaring heeft gegeven (reprorecht.nl).

- Losse afbeeldingen: afbeeldingen die niet behoren tot een Uitgegeven werk, al dan niet afkomstig zijn van het internet, anders dan een werk als bedoeld in artikel 7 of 8 Auteurswet, gemaakt door een auteur in zijn hoedanigheid van professioneel beeldmaker ten aanzien van wie Pictoright aan Reprorecht een mandaat of vrijwaring heeft gegeven; ofwel afbeeldingen die niet behoren tot een Uitgegeven werk, al dan niet afkomstig zijn van het internet, gemaakt door een fictief beeldmaker die als primaire doelstelling heeft het exploiteren van door hemzelf als fictief beeldmaker vervaardigde auteursrechtelijk beschermde afbeeldingen, ten aanzien van wie Pictoright aan Reprorecht een mandaat heeft gegeven (reprorecht.nl).

- Losse bladmuziek: iedere denkbare grafische weergave van muziekwerken die niet behoren tot een Uitgegeven werk, al dan niet afkomstig van het internet, in de vorm van muzieknotaties zoals notenschrift of songteksten of in combinatie met songteksten, van rechthebbenden die worden vertegenwoordigd door FEMU.” (femu.nl).

proces heeft volgens Reprorecht tot goedkeuring van de Gebruiksvoorwaarden door het Reprorecht-bestuur geleid.

Daarnaast heeft Reprorecht de Gebruiksvoorwaarden op 10 oktober jl. aan de hand van een presentatie besproken met de “Commissie Auteursrechten”, waarin VNO-NCW en MKB-Nederland de betrokken brancheorganisaties en leden vertegenwoordigen (verder: CAR). Reprorecht heeft deze presentatie en een verslag van deze bijeenkomst aan het CvTA gestuurd.

Reprorecht heeft op 26 november jl. telefonisch toegelicht aan het CvTA dat de CAR een representatieve organisatie is voor de Reprorecht-gebruikers omdat “het bedrijfsleven” door de CAR (en de daarin deelnemende brancheorganisaties) wordt vertegenwoordigd. Het CvTA heeft van Reprorecht geen verslagen ontvangen van onderhandelingen met andere gebruikers dan de CAR.

Uit het verslag volgt dat de CAR enkele vragen aan Reprorecht heeft gesteld over welk (digitaal) gebruik precies wel en niet onder de Gebruiksvoorwaarden valt. Daarnaast werd gevraagd naar het convenant³ tussen VNO-NCW, MKB-Nederland en Reprorecht en of het convenant en de bijbehorende tarieven aanpassing behoeven. Het CvTA begrijpt dat afspraken over de tarieven die behoren bij de licentie voor het gebruik, zoals bepaald in de Gebruiksvoorwaarden, zijn vastgelegd in het voornoemde convenant. Volgens Reprorecht wijzigen de afspraken en/of tarieven zoals bepaald in dit convenant nu niet.

Tevens vroeg één van de CAR-leden, t.a.v. het opnemen van losse teksten en afbeeldingen in presentaties, hoe kan worden vastgesteld welke rechthebbenden precies worden vertegenwoordigd door de Gebruiksvoorwaarden, en hoe je als gebruiker weet welk gebruik wel en niet is toegestaan. Reprorecht gaf daarop aan dat het moet gaan om “professionele makers”, dat zijn “personen die zelfstandig en beroepsmatig teksten of afbeeldingen creëren zoals freelance journalisten en fotografen”. Reprorecht gaf daarbij aan dat zij dit “goed zal uitleggen op haar website met voorbeelden en FAQ”, en dat zij de CAR uitnodigt om feedback te geven op de communicatie van Reprorecht te zijner tijd.

Volgens Reprorecht heeft de CAR tevens een “grote” e-mailgroep met (mogelijke) belanghebbenden, waarin de presentatie van Reprorecht en het verslag van de bijeenkomst op 10 oktober jl. zijn rondgestuurd. Reprorecht heeft de CAR daarop verzocht om nadere vragen en opmerkingen door te geven. Daarop heeft zij één vraag ontvangen, die ging over de mogelijkheid van het gebruik van hyperlinks in presentaties. Reprorecht heeft op deze vraag geantwoord dat de Gebruiksvoorwaarden

³ Te raadplegen via:

<https://www.reprorecht.nl/uploads/bedrijfsleven/Convenant%20Reprorecht%20Bedrijfsleven%202013%20GETEKEND.pdf>

niet zien op het gebruik van hyperlinks, omdat dergelijk gebruik “gewoon” zou zijn toegestaan. Reprorecht heeft daarbij aangegeven dat zij aandacht zal besteden aan dit onderwerp in de toelichting bij de Gebruiksvoorwaarden en in de FAQ op haar website. Verder heeft Reprorecht geen signalen ontvangen dat de CAR niet zou instemmen met de Gebruiksvoorwaarden.

Beoordelingskader

Ingevolge artikel 21 lid 2 Wet toezicht dienen licentievoorwaarden gebaseerd te zijn op objectieve en non-discriminatoire criteria, en het tarief dient billijk te zijn in verhouding tot onder meer de economische waarde van het gebruik van de rechten in het handelsverkeer, gelet op de aard en reikwijdte van het gebruik van op grond van de Auteurswet en de Wet op de naburige rechten beschermd materiaal, en in verhouding tot de economische waarde van de door de cbo verstrekte dienst.

Het College ziet er ex artikel 2 lid 2 Wet toezicht op toe dat een cbo bij de uitoefening van zijn werkzaamheden voldoende rekening houdt met de belangen van betalingsplichtigen.

Artikel 21 lid 1 Wet toezicht bepaalt dat cbo's en gebruikers van cbo's in goed overleg onderhandelingen voeren over de licentieverlening voor rechten. Voor het College is daarbij van belang dat het optreden van partijen of één van de partijen niet tot een evident onwenselijke situatie leidt. Het CvTA verzoekt een cbo doorgaans om een beknopt verslag te overleggen van de gevoerde onderhandelingen waaruit de overwegingen over en weer volgen, opdat het CvTA kan beoordelen of een cbo voldoende rekening heeft gehouden met de belangen van betalingsplichtigen.

Beoordeling

Het College constateert dat Reprorecht het onderhavige instemmingsverzoek zorgvuldig heeft voorbereid, en daarbij belanghebbende partijen (rechthebbenden en gebruikers) heeft betrokken. Reprorecht heeft het College daartoe een uitgebreid en volledig dossier aangeleverd.

Het Reprorecht-bestuur is op grond van artikel 6 van de statuten van Reprorecht bevoegd tot het wijzigen van de onderhavige Gebruiksvoorwaarden. Het Reprorecht-bestuur heeft op 26 juni 2024 ingestemd met de voorgelegde wijzigingen. Daarmee voldoen de wijzigingen in de Gebruiksvoorwaarden aan de interne besluitvormingsvereisten van Reprorecht.

Reprorecht heeft toegelicht dat de (rechthebbende) Mandaatpartners hebben ingestemd met de Gebruiksvoorwaarden. Daarnaast heeft Reprorecht toegelicht dat zij de Gebruiksvoorwaarden aan een volgens Reprorecht representatieve groep gebruikers (de CAR) heeft gepresenteerd, daarvan een verslag heeft gemaakt en deze gebruikers de mogelijkheid heeft geboden opmerkingen te geven

en of/vragen te stellen. Het CvTA ziet geen aanleiding om bij het uitgangspunt van representativiteit nadere vragen te stellen. Reprorecht heeft het verslag van deze bijeenkomst en de presentatie ook gedeeld met het CvTA. Het College constateert dat op deze bijeenkomst enkele opmerkingen door de CAR zijn gemaakt, die Reprorecht ter plekke heeft beantwoord.

Het College merkt daarbij op dat hij de zorg van gebruikers begrijpt dat het bij het digitale gebruik van een losse afbeelding of tekst van het internet niet altijd eenvoudig zal zijn vast te stellen of dit gebruik onder de Gebruiksvoorwaarden valt. Het College heeft met instemming kennisgenomen dat Reprorecht aan de CAR heeft toegezegd hierover nader toe te lichten op haar website met voorbeelden, en FAQ en de CAR daarbij uitnodigt daarop verdere feedback te geven.

Tevens heeft Reprorecht nog een nader ontvangen opmerking (over het gebruik van hyperlinks) van één gebruiker met het College gedeeld. Daarbij heeft Reprorecht toegelicht dat zij de strekking van deze opmerking zal verwerken in haar online FAQ en toelichting bij de Gebruiksvoorwaarden. Het College begrijpt dat Reprorecht deze zorg van de belanghebbende gebruiker(s) heeft weggenomen, en dat de CAR t.a.v. de Gebruiksvoorwaarden geen nadere vragen heeft gesteld en/of opmerkingen heeft gemaakt.

Het College merkt op dat de bij de Gebruikersvoorwaarden behorende tarieven (nog) niet veranderen en dat Reprorecht heeft aangekondigd (o.a. daartoe) nieuw onderzoek te zullen gaan doen in 2025 en/of 2026. Dit onderzoek kan tot gevolg hebben dat de onderlinge verdeelsleutel van Reprorecht wijzigt en dat de tarieven die Reprorecht aan gebruikers zal rekenen ook wijzigen.

Dit heeft thans geen invloed op overeenstemming die is bereikt over de voorliggende Gebruiksvoorwaarden. Het College maakt uit de toelichting van Reprorecht op dat zij ten aanzien van de voorliggende Gebruiksvoorwaarden in goed overleg heeft gesproken met belanghebbenden. Het College heeft geen aanleiding om daar verdere vragen bij te stellen. Dientengevolge constateert het College dat er geen aanwijzingen zijn dat Reprorecht niet voldoende in goed vertrouwen zou hebben onderhandeld over de Gebruiksvoorwaarden conform artikel 21 lid 1 Wet toezicht.

De Gebruiksvoorwaarden geven het College ook verder geen aanleiding tot nadere opmerkingen.

Zekerheidshalve wijst het College erop dat wanneer hij instemt met de Gebruiksvoorwaarden, dit geen oordeel bevat over de mogelijke overeenstemming van de daarin vastgelegde voorwaarden en/of tarieven met het materiële (auteurs- en nabuurrechtelijke) recht.

Besluit

Het College stemt in met het besluit tot wijziging van de Reprerecht Gebruiksvoorwaarden Zakelijk.

Met vriendelijke groet,

drs. A.J. Koppejan
Voorzitter CvTA

Bezwaar

Tegen dit besluit kan binnen 6 weken na bekendmaking schriftelijk bezwaar worden gemaakt door indiening van een bezwaarschrift bij het College van Toezicht Auteursrechten, Krom Boomssloot 22-II, 1011 GV Amsterdam. Het bezwaarschrift wordt ondertekend en bevat ten minste:

- a) de naam en het adres van de indiener;
 - b) de dagtekening;
 - c) een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
 - d) de gronden van het bezwaar.
-